

Helena Koničková

Příběh ženy, která přestála mnohé životní katastrofy a která si přesto zachovala spoustu životního optimismu

Paní Helena Koničková pochází z Přepěř u Turnova. Narodila se 23. 9. 1938 v Turnově, v raném dětství žila s rodiči, Annou a Františkem Žďárskými, ve Čtveřině na Turnovsku, odkud pocházela její maminka a bydlela tam i babička, která v té době už byla vdovou. Říká, že měla pěkné dětství, jako většina dětí, ale zažila několik nepěkných chvil. Když šla první den do školy, zemřela jí maminka. Tatínek zůstal s Helenkou sám. V té době už bydleli v Přepěřích, protože babička z matčiny strany chtěla být blízko kostela. A tak když začala válka, vložila uspořené peníze do přístavby hospody. Tu zdědil tatínek po svých rodičích. Zpočátku ji pronajímal, sám pracoval na finančním úřadě, byl absolventem obchodní školy. Po válce se její otec znovu oženil a Helence se narodil bratr František. Když mu bylo osm dní, zemřela na embolii i druhá maminka.

Chalupa ve Čtveřině, maminčině rodišti

Svatební fotografie rodičů

Helenka s maminkou

Helenka předškolačka

V roce 1949 se tatínek oženil potřetí. Po převratu v roce 1948 přecházely všechny živnosti do státních rukou. O hospodu měly zájem různé organizace. V roce 1951 při jednom plese došlo v hospodě ke rvačce, maminka byla vyslýchaná a to na ní zanechalo na dlouhou dobu následky.

Sál hospody sloužil v dalších letech jako skladiště obilí, takže došlo k poničení podlahy. V roce 1952 chtělo hospodu převzít družstvo Jednoty. Pak však bylo ustaveno JZD, počítalo se, že hospoda mu připadne. V květnu 1961 přišlo rozhodnutí ONV o přechodu do vlastnictví státu. Rodina tak přišla o veškerý majetek. Tatínek požádal o ukončení pracovního poměru ze zdravotních důvodů, to mu bylo zamítnuto, takže musel pokračovat v práci hostinského. V roce 1963 zjišťuje MNV v Přepěřích, že nemá peníze na opravy, nabízí ho Jednotě, ta však také nemá dostatek financí. A tak v roce 1963 hospodu vrátili původnímu majiteli, s nímž uzavřeli nájemní smlouvu. Ale kvůli nedostatku finančních prostředků na opravy a údržbu nechal pan Žďárský převést sál na spolek Sokol. Hospodu nakonec prodal Jednotě. Dostal za ni sto tisíc.

Se spolužačkami z gymnázia

S bratrem Františkem

Helena chodila na Gymnázium do Turnova, tzv. Jedenáctiletky, která tehdy byla tříletá. Na středoškolská studia vzpomíná paní Helena velice ráda. Měli výborného třídního, dobrý kolektiv, dodnes se scházejí. Protože se dobře učila, uvažovala o studiu učitelství. Studovala v Plzni na tehdejší Vyšší pedagogické škole, studium bylo dvouleté. Původně chtěla studovat dějepis a zeměpis, ale tuto aprobaci nenabízeli, a tak paní Helena vystudovala dějepis a ruský jazyk.

Po absolvování v roce 1958 dostala umístěnku do Dolního Bousova. Její manžel přišel do bousovské školy v roce 1961. V roce 1963 se vzali. Jako učitelé se hodně věnovali dětem, manžel vedl včelařský kroužek, paní Koníčková vedla divadelní kroužek, vedla kurzy ruštiny pro dospělé. Vždy byla velmi svědomitá a pracovitá a to se zalíbilo panu řediteli, který jí navrhl, aby vstoupila do KSČ. Paní Helena se šla poradit s tatínkem. Ten, protože měl o ni starost, jí poradil, aby nabídku přijala. Manžel vstoupil do strany už na vojně, zřejmě ho také přesvědčili. Ani jeden však myšlenku komunismu nevěřil. Dnes říká, že jejich rozhodnutí byla velká chyba.

Foto pořízené Koničkovými z okna bytu

V roce 1968 na své rozhodnutí doplatili. V době pražského jara se nadchli pro dobu uvolnění a hodně se angažovali. Propagovali jména Smrkovského, Svobody, Dubčeka. Svým postojem si mezi strany udělali nepřátele. V srpnových dnech psali a po nocích rozvázeli transparenty, některé psané i azbukou. S sebou brali i dceru Pavlínu, kdyby se s nimi něco stalo, aby byli pohromadě. Rozmlouvali se sovětskými vojáky a vysvětlovali jim situaci u nás. Samozřejmě to mělo své důsledky. V husákovské době probíhaly prověrky, pro prověřované lidi velmi nepříjemné. Někdo našel paní Koničkovou z toho, že vyvěsila legitimaci SČSP na vrata jedné stodoly. Naštěstí ji měla uloženou ve sborovně a mohla ji komisi ukázat. Na základě toho, jak se s manželem v osmašedesátém angažovali, byli ze strany vyškrtnuti. Byl to menší trest než kdyby byli vyloučeni, takže ze školy vyhozeni nebyli.

Přestože v roce 68 byly dceři Pavlíně dva roky, mělo to vše vliv na její přijetí na střední školu. Rodiče měli strach, že se na školu vůbec nedostane, ačkoli se dobře učila. Chtěli, aby udělala přijímací zkoušky na samé jedničky, aby tak měla větší šanci na přijetí. Později se Koničkovi dozvěděli, že někteří inspektoři rezolutně odmítali její přijetí na střední školu, ale inspektor Stránský prosadil, aby byla na Gymnasium v Mnichově Hradišti přijata. Ale na vysokou školu se už nedostala.

Paní Koničková vzpomíná, jak byla jejich třináctiletá dcera Pavlína o prázdninách za odměnu na měsíc na pionýrském táboře v Sovětském svazu. Na střední škole své zážitky ze země, kde včera již znamenalo zítřka, zpracovala Pavlína ve slohové práci.

Milí zvědaví studenti.

Ráda bych přispěla k dnešnímu povídání jednou zkušeností, která krásně přibližuje paradoxy přelomu 70. a 80. let minulého století. Dnes mi připadá úsměvná, ale o prázdninách roku 1979 mi do zpěvu nebylo. Díky dobrému prospěchu jsem za odměnu byla vyslána dolnobousevskou školou na pionýrský tábor do tehdejšího Sovětského svazu. Varováním už mi mělo být upozornění paní učitelky Blanky Pavlíkové, abych rozhodně s sebou nezapomněla vzít dostatek toaletního papíru, dámských hygienických potřeb a punčocháčů.

První dvě věci pro osobní potřebu, punčocháče jako úplatky. Dodnes jí jsem vděčná. Jeli jsme tři dny vlakem do Moskvy a odtud autobusem do tábora blízko města Kolomná, s kterým měl okres Mladá Boleslav družbu. Ve vlaku jsem se zrovna moc neuvedla. Udělalo se mi špatně a nestihla jsem doběhnout na záchod, takže žádné velké kamarádství s mladoboleslávákama se nerýsovalo. To se ovšem mělo změnit při příjezdu do tábora. Tam jsme se všichni semkli, vesničan nevesničan. A teď už konečně k činnosti na měsíčním táboře za odměnu. Ať vzpomínám, jak vzpomínám, nedělali jsme vlastně nic. Kromě brigád v kuchyni a veřejně prospěšných prací. Brigády spočívaly v loupání brambor a zeleniny, jestli se dají ty divné nahnilé věci tak nazvat. Ten smrad se nedá zapomenout. Veřejně prospěšnými pracemi myslí řezání a stříhání jakýchsi keřů. Větve pak sloužily jako krmivo pro dobytek. To nicnedělání se ale nakonec stalo výhodou. Všichni jsme pochopili radu o dostatečném množství toaletního papíru. Věčně jsme dřepěli na společných latrínách jako slepice na hřadě. A další čas nám vyplňovalo shánění jídla, protože jsme měli pořád hlad. Chodili jsme do kuchyně prosit o chleba se solí, kde se zase vyplatily ty punčocháče. Ale ne, byli jsme i na dvou výletech, naivně jsme si mysleli, že v Moskvě seženeme nějaké jídlo, ale bohužel. Nevím, jak to tam místní dělali. Druhým výletem byla plavba lodí po řece Oce. Dvě noci strávené v podpalubí jako sardinky byl velký zážitek. Tak to byla opravdu velká zkratka z prázdnin 1979. vybavily se mi jen samé negativní věci, ale jistě jich byla i spousta pozitivních. Ty pozitivní jsem pak musela v září vycucat z prstu, když jsem před třídou měla vyprávět, jak jsem si pionýrský tábor za odměnu užila.

P.S. Nikdy nezapomenu na výraz v očích rodičů, když mě viděli vystupovat z vlaku. Vrátila jsem se kost a kůže. A ještě mi tam ukradli bundu.

Rok 1989 přijali Koničkoví s velikým nadšením. Chodili na setkání členů Občanského fóra, účastnili se různých shromáždění, zúčastnili se setkání s Václavem Havlem v Turnově. Svátkem pro ně byly první svobodné volby v roce 1990. V roce 1990 se manžel František stal ředitelem školy v Dolním Bousově, v roce 2000 zemřel. Do důchodu odešla paní Koničková v roce 1997. Po manželově smrti ještě vypomáhala tři roky na půl úvazku ve škole. Dnes si užívá důchodu, hodně cestuje, poznává krásy nejen naší země, ale seznamuje se také s památkami a životem lidí v cizině. Už sedmnáct let píše dolnobousovskou kroniku, zajímá se o veřejné dění. Čte, dále se vzdělává, chodí do divadla. A dosud se sama stará o svou krásnou zahradu.

*Zástupci města v roce 1990
Pan Koniček stojí druhý zprava*

Paní Helena Koničková při natáčení reportáže